

Koordinace spolupráce na společných projektech socialistických zemí v oblasti demografie se již tradičně uskutečňuje na společných setkáních, které se konají každoročně v jedné z členských zemí RVHP a navazují na mezinárodní demografické konference. V loňském roce bylo hostitelskou zemí Bulharsko, kde se ve Varně ve dnech 19.—21. října 1987 konala mezinárodní demografická konference na téma *Demografický vývoj a způsob života*. Organizátorem akce, na niž bylo přihlášeno 120 referátů, z toho 50 zahraničních, byl sofijský Ústav sociologie.

Jednání konference probíhalo v pěti tematických okruzích. První nesl název *Porodnost a reprodukční chování* a koncentroval pozornost na reprodukční chování jednotlivých populací po ukončení procesu demografické revoluce a na snižování porodnosti. Na tuto problematiku úzce navazoval další blok referátů na téma *Sociální politika a socialistický způsob života*, v jehož rámci byly diskutovány otázky stanovení cílů populační politiky a jejich hodnocení. Referáty třetího tematického okruhu *Problémy stáří a úmrtnosti* byly pojaty velice široce a zahrnovaly nejen klasickou demografickou tematiku — analýzu procesu úmrtnosti, ale i vliv společenských a sociálních faktorů na nemocnost, dlouhověkost a stárnutí obyvatelstva. Výrazné sociologicky zaměřeny byly referáty na téma *Rodina a formování osobnosti*; týkaly se nejen úlohy a funkce rodiny při výchově dětí, ale i například mladých rodin, rodin s jedním dítětem, stability manželství a výchovy k rodičovství. Demografické, ekonomické a sociální důsledky migračních procesů byly diskutovány v referátech tematického okruhu *Migrace a migrační chování*. Poslední blok nesl název *Statisticko-matematické metody a modely*; shrnutí hlavních vývojových tendencí v této oblasti bylo obsahem příspěvku hosta konference, prof. R. Pressata z Francie.

Jednání konference znovu potvrdilo užitečnost interdisciplinárního přístupu k řešení demografické problematiky a její koordinace na pravidelných pracovních setkáních. Pro úplnost lze uvést, že v roce 1986 se mezinárodní demografická konference na téma *Demografické chování a jeho změny* konala v Berlíně (informace viz *Demografie* 1987/2). Příští setkání se uskuteční v říjnu letošního roku v Budapešti a bude zaměřeno na otázky sňatečnosti a rozvodovosti.

Na jednání konference navázalo zasedání demografické pracovní skupiny, která byla ustanovena v Sofii v roce 1976 při Problémové komisi mnohostranné spolupráce akademií věd socialistických zemí „Sociální struktury socialistické společnosti, sociální plánování a prognózování“. (1) V rámci této spolupráce je zpracovávána řada společných projektů; k publikaci jsou připraveny výsledky z výzkumu *Migrace do velkoměst v socialistických zemích* a *Některé problémy stárnutí obyvatelstva v socialistických zemích*. První z těchto srovnávacích studií bude publikována v SSSR, druhá v PLR. Pokračuje spolupráce v oblasti teoretické demografie, reprodukčního chování a jeho sociálních podmíněností a na tvorbě slovníku demografických termínů v jazycích zúčastněných stran. Nově byla navržena spolupráce na problémech migrací depopulačních oblastí. Českoslovenští demografové se podílejí na všech uvedených projektech.

Květa Kalibová

---

(1) Předsedou demografické pracovní skupiny je od počátku její existence prof. Minko Minkov z Bulharska, vedoucím československé delegace doc. ing. Zdeněk Pavlík, DrSc., vedoucí demografického oddělení přírodovědecké fakulty UK v Praze.